

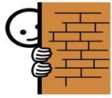

Samtal om Språkstimulans ”**Tidig kommunikationsutveckling**”

Hur kan bilderna användas tillsammans med föräldrar? - Guide för BHV-personal

Det viktigaste att förmedla är att **hur mycket och på vilket sätt** föräldrar pratar och kommunicerar med sitt barn spelar roll. Forskning visar att det är viktigt att börja tidigt. Språk lärs bäst in i lek och vardagliga situationer där den vuxna är intresserad av och följsam på barnets kommunikation och initiativ.

 <p>Prata det språk du kan bäst</p>	<p>Undersök alltid vilka språk som talas i vardagen runt barnet. För att ett barn ska kunna lära sig ett språk behöver barnet både få höra och själv använda språket. Ibland behöver föräldrar hjälp att tänka kring vilka språk som är viktiga att kunna för deras barn.</p> <p>Det generella rådet är att föräldrar ska prata det språk de kan bäst, ex kan uttrycka sina känslor på, med sitt barn, det är så vi ger barn ett rikt språk. Det är såklart också viktigt att ett barn som växer upp i Sverige får höra och kommunicera på svenska. Prata om vikten av att också vara i miljöer där svenska används, förskola, öppen förskola, lek på gården osv.</p> <p>Alla som pratar flera språk växlar mellan sina språk, det är okej både för barn och vuxna att anpassa val av språk efter situation. De flesta barn på jorden växer upp i flerspråkiga miljöer. Flerspråkiga barn följer samma utvecklingssteg som enspråkiga barn. Flerspråkighet orsakar inte språksvårigheter.</p>
 <p>Titta på varandra och dela upplevelser</p>	<p>Prata om att dela upplevelser med varandra, att ha gemensam uppmärksamhet. Följ barnets blick och kroppsspråk. Titta på och prata om det som intresserar barnet. Möt också barnets blick när ni upplever nya situationer för att kunna se och svara på barnets reaktioner.</p> <p>Denna bild kan kopplas ihop med flera andra bilder i samtalsstödet ex. bilderna med grimaser, peka och visa, berätta om saker, svara på barnets ljud och prata om känslor.</p>
 <p>Följ barnets blick och intresse Peka och visa, säg vad saker heter</p>	<p>Prata om att vara lyhörd för vad barnet tittar på och benämna detta. Förstärk med pekningar.</p> <p>Prata om att det kan kännas ovant att prata med ett litet barn som inte pratar själv men att detta är viktigt för språkutveckling och att barnet svarar med sin kropp och blick. Innan vi kan säga ord måste vi ha hört dem många gånger.</p> <p>Prata också om att sätta ord på saker och det som händer runt barnet. Barn behöver höra samma ord många gånger för att lära sig, ex. ”titta en lampa, nu ska vi tända lampan, lampan hänger i taket”, ”titta en hund, hund springer”.</p> <p>Glöm inte bort aktivitets- och känslor-orden ”Nu ska vi ÄTA/BADA”, ”Ska vi GOSA?”, ”Jag tror att du är HUNGRIG!”.</p> <p>Förstärk med pekningar och kroppsspråk och om ni kan, använd gärna tecken (TAKK).</p>

 <p>Titta i böcker! Berätta vad ni ser</p>	<p>Prata om att låta barnet utforska böcker med alla sinnen- känna och smaka! Vi behöver inte läsa orden som står- vi kan prata om det vi ser på bilderna. Peka och berätta vad bilderna föreställer, variera rösten, gör pauser och skapa förväntan. Bra om du som BHV-sjuksköterska visar hur böcker kan läsas under besöket. Se instruktion från hembesök 8 månader för tips på det. Tips på filmer om att läsa med små barn finns att nå via CBHVs hemsida.</p>
 <p>Lek o busa</p>	<p>När vi leker och busar med små barn tränar vi grunden i språkinläring. I lekar tränar vi kommunikation och på att ha gemensamt fokus. Bus skapar förväntan hos barnet och även här tränas samspel. Ibland kan man göra något oväntat eller "på fel sätt" och invänta barnets reaktion och svara på den. Gör pauser och vänta och förvänta kommunikation. Uppmana föräldern att vara lyhörd på om barnet vill fortsätta och svara på barnets signaler, ex. killa på magen, leka tittut mm. Gömmolekar tränar på att lära sig att förstå att saker finns kvar även när vi inte ser dem. Bygga torn och rasa dem tränar turtagning och samspel.</p>
 <p>Gör roliga grimaser Pröva också att göra lika som barnet</p>	<p>Tidigt samspel med ansiktet där vi svarar på de miner barnet gör och själva också gör olika grimaser. Förstärk gärna med ljud. Vänta en stund och ge barnet tid att svara på sitt sätt.</p>
 <p>Svara på barnets ljud</p>	<p>När barnet börjar ljuda kan vi svara på detta genom att ljuda tillbaka. Prova att härma barnets ljud och invänta svar från barnet. När barn börjar säga ljud kopplade till olika saker, upprepa och bekräfta genom att säga det "rätta" ordet, ex. barnet säger "baba" när ni ska äta banan, svara då "ja, nu får du <u>banan</u>" och ge barnet bananen. Övertolka gärna barnets ljudande i början, ex. svara på "mamamama" som att barnet säger "mamma".</p>
 <p>Berätta om vad ni gör</p>	<p>Prata med föräldern om att inte bara sätta ord på saker (substantiv) utan också det vi gör (verb) och hur saker är och ser ut (adjektiv). Ex. "kom nu ska vi BADA", "titta den STORA bollen". Visa för föräldern hur rösten kan användas för att betona det viktiga ordet. Att prata med varierad och ibland ljusare röst ("bebis-språk") och upprepa samma ord fler gånger hjälper barnet att rikta fokus på orden.</p>
 <p>Sätt ord på barnets känslor</p>	<p>Känslord kan vara abstrakta för barn och det dröjer ett tag innan de börjar använda denna typ av ord själva. Det är bra om omgivningen tidigt använder dem och beskriver barnets känslor. Ex. "oj vad du skrattar, är du GLAD", "titta är du LEDSEN, pappa ska trösta".</p>
 <p>Sjung och ramsa</p>	<p>Upprepa samma sång många gånger så barnet kan lära sig och bygga upp förväntan kring vad som ska komma. Använd gärna sånger och ramsor med rörelser (färdiga rörelsesånger eller hitta på egna). På internet finns många sånger och klipp att få inspiration från. Följ barnet- låt barnet vara med och välja och påverka vad ni ska sjunga och om ni ska göra det igen. Om barnet går i förskola stäm gärna av vad de sjunger där och sjung samma hemma.</p>

Samtalsstöden finns översatta och nås via Central Barnhälsovårds hemsida.